

V a š a
pritožba

na

E

S

Č

P

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Vaša pritožba na ESČP:

**Kako vložiti pritožbo
in kako se ta
obravnavava**

Ta dokument je pripravila služba za odnose z javnostmi Evropskega sodišča za človekove pravice in za Sodišče ni zavezujoč. Njegov namen je podati osnovne splošne informacije o delu Sodišča.

Za podrobnejše informacije si oglejte dokumente na spletni strani Sodišča, ki jih je pripravilo Sodno tajništvo Sodišča (www.echr.coe.int), in Poslovnik Sodišča.

Velika večina vloženih pritožb na Sodišče je razglašena za nedopustne, kar pomeni, da jih Sodišče zavrne brez pregleda vsebinske utemeljenosti zadeve, saj pritožba ne ustreza merilom dopustnosti. Odločitve o nedopustnosti so dokončne in jih ni mogoče izpodbijati.

Če torej ne želite, da Sodišče vašo pritožbo zavrne, je pomembno, da izpolnjuje vsa merila dopustnosti. Preden vložite pritožbo, preberite spletno stran sodišča, predvsem Praktični vodnik po merilih dopustnosti.

VLOŽITEV PRITOŽBE NA SODIŠČE

Pritožbeni obrazec je na voljo na spletni strani Sodišča. Obrazec prenesite, v celoti izpolnite in skupaj s kopijami vseh ustreznih dokumentov pošljite Sodišču. Ne pošiljajte izvirkov, saj jih Sodišče po koncu postopka ne vrača. Za obrazec v papirnati obliki se ne obračajte na Sodišče. Če ga natisnete sami, boste prihranili čas in zagotovili, da bo Sodišče vašo pritožbo prejelo pravočasno (glejte praktična navodila za uvedbo postopka in navodila za izpolnjevanje pritožbenega obrazca, ki so na voljo na spletni strani Sodišča).

Če vaša pritožba ni popolna, je Sodišče morda ne bo pregledalo, zato je pomembno, da natančno izpolnite celoten pritožbeni obrazec. Če niso ustrezno izpolnjeni vsi deli obrazca, manjkajo podatki ali niso priložene kopije potrebnih dokumentov, lahko Sodišče brez pregleda zavrne vpis pritožbe.

Na Sodišče se lahko pritožite v enem od obeh uradnih jezikov Sveta Evrope (francoščini in angleščini) ali v uradnem jeziku katere koli države članice Sveta Evrope.

Na začetni stopnji postopka ne potrebujete odvetnika, ki bi vas zastopal. Če pa se zanj odločite, morate sodišču poslati pravilno podpisan dokument, s katerim odvetnika pooblastite, da vas zastopa pred Sodiščem.

V celoti izpolnjen pritožbeni obrazec skupaj s kopijami ustreznih dokumentov pošljite na naslov:

**The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France**

Zaželeno je, da pritožbo pošljete s priporočeno pošto. Poslati jo morate v roku štirih mesecev od datuma končne odločbe nacionalnih sodišč. Sodišče upošteva datum poštnega žiga na poslani pritožbi. **Pritožbo lahko pošljete le po pošti.**

Vsekakor vam priporočamo, da pritožbo pošljete **v najkrajšem možnem roku**, po tem ko je bil postopek na državni ravni zaključen s pravnomočno odločbo.

PRITOŽBO STE POSLALI NA SODIŠČE

Vaša pritožba bo prispela v osrednji urad, ki dnevno prejme približno 1500 pisem. Sodišče zaradi tako velikega števila pisem ne more takoj potrditi prejema vaše pritožbe.

Ne kličite sodišča, da bi preverili, ali je vaša pritožba varno prispela. Sodišče vas bo obvestilo, če bo potrebovalo več informacij.

Osrednji urad razvršča pošto in pošilja pritožbe ustreznemu pravnemu oddelku, torej pravnemu oddelku, ki je odgovoren za državo, zoper katero je vložena pritožba. Pritožba zoper Nemčijo, na primer, bo poslana pravnemu oddelku, ki se ukvarja z nemškimi zadevami, saj zaposleni govorijo nemško in so seznanjeni z državno zakonodajo.

Vaši zadevi bodo dodelili številko, nato pa jo bo preučil pravnik. To še ne pomeni, da je Sodišče vašo pritožbo sprejelo v obravnavo, ampak le, da je bil v zvezi z njo odprt spis. **Če Sodišče stopi v stik z vami, morate odgovoriti v določenem času, sicer lahko vašo pritožbo zavrže ali uniči spis.**

Ko ima Sodišče vse potrebne podatke za obravnavo vaše zadeve, bo vaša pritožba dodeljena eni od sestav sodnikov Sodišča.

Tudi če se zdi, da postopek poteka počasi, morate počakati na Sodišče, da stopi v stik z vami. Sodišče zaradi velikega števila pritožb, ki jih prejme letno (več kot 50,000), in še večjega števila nerešenih zadev ne more potrditi prejema pisem in dokumentov ali vam sporočiti, kdaj približno bo vaša zadeva obravnavana.

Postopek pred Sodiščem poteka v pisni obliki. Če želite sodišču sporočiti dodatne informacije, morate to storiti pisno.

OBRAVNAVA PRITOŽBE

1. SESTAVE SODIŠČA

Ko ima Sodišče vse potrebne informacije za preučitev vaše zadeve, bo vaša pritožba glede ne vrsto zadeve dodeljena eni od sestav sodnikov Sodišča: sodniku posamezniku, odboru ali senatu.

- ➔ Če je vaša pritožba očitno nedopustna, ker ne izpolnjuje vseh zahtevanih meril dopustnosti, jo bo obravnaval **sodnik posameznik**. Njegova odločitev o nedopustnosti je dokončna. Ko bo odločitev sprejeta, boste o njej obveščeni. **Odločitve o nedopustnosti ne morete izpodbijati ali v zvezi z njo zahtevati dodatnih pojasnil. Sodišče bo zadevo zaključilo, spis pa bo naknadno uničen.**
- ➔ Če je vaša zadeva ocenjena kot ponavljajoča se zadeva, ki se nanaša na vprašanje, o katerem je Sodišče že odločalo v več zadevah, jo bo obravnaval **odbor treh sodnikov**. V tem primeru boste prejeli dopis z razlago postopka. **Sodišče bo po potrebi stopilo v stik z vami.**
- ➔ Če vaša zadeva ni ocenjena kot ponavljajoča se zadeva, jo bo obravnaval **senat sedmih sodnikov**. Senat lahko zadevo še vedno razglasi za nedopustno in v tem primeru je odločitev dokončna. Če odloči, da je zadeva dopustna, bo preučil utemeljenost vaše zadeve, vendar bo najprej pritožbo posredoval vladi zaradi predložitve stališč o sporu. Ta stališča bodo nato poslana vam v odgovor. Čeprav v začetni fazi postopka ne potrebujete odvetnika, vas bo na tej stopnji Sodišče pozvalo, da si poiščete zastopnika. **Tudi v tem primeru bo Sodišče stopilo v stik z vami.**

- ➔ Pritožba se nikoli ne posreduje neposredno **Velikemu senatu sedemnajstih sodnikov**, vendar lahko senat odstopi pristojnost velikemu senatu ali pa mu je zadeva predložena v poznejši fazi postopka. Odstop pristojnosti je možen, če se pri zadevi pojavljajo resna vprašanja glede razlage Konvencije ali če obstaja tveganje neskladja z obstoječo odločbo Sodišča. Stranki lahko v roku treh mesecev po sodbi senata zahtevata predložitev zadeve velikemu senatu. Sodišče takšne zahtevke sprejme le v izjemnih primerih.

2. TRAJANJE POSTOPKA

Nemogoče je reči, kako dolgo bo Sodišče obravnavalo pritožbo. To je odvisno od vrste zadeve, sestave Sodišča, ki ji je zadeva dodeljena, od tega, kako hitro stranki Sodišču posredujejo potrebne informacije, in mnogih drugih dejavnikov. **Sodišče obravnava pritožbe po določenem vrstnem redu, pri čemer upošteva pomembnost in nujnost zadeve.** To na primer pomeni, da imajo najresnejše zadeve ali zadeve, ki se nanašajo na obsežno problematiko, prednost, zato bo Sodišče morda še pred obravnavanjem vaše pritožbe odločilo o pritožbi, ki je bila vložena pozneje.

3. USTNE OBRAVNAVE

Sodišče razpiše ustno obravnavo v redkih zadevah senata ali velikega senata (približno 30 letno). Če bo v zvezi z vašo zadevo potekala ustna obravnava, boste o tem obveščeni. Vse obravnave so posnete in si jih lahko ogledate na spletni strani Sodišča.

KONEC POSTOPKA

Sodišče lahko zadeve zaključi na več načinov.

1. SODIŠČE ZAVRŽE PRITOŽBO

➔ SPIS SE UNIČI

Če Sodišče na začetku postopka stopi v stik z vami, vi pa se ne odzovete ali se ne odzovete pravočasno, lahko Sodišče sklepa, da ne želite nadaljevati postopka, in ga ustavi. Vaš spis bo uničen, zoper odločitev pa se ne boste mogli pritožiti.

➔ ZADEVA SE IZBRIŠE S SEZNAMA ZADEV

Sodišče lahko vašo pritožbo v poznejši fazi postopka, ko je ta že dodeljena ustreznim sestavi, izbriše s seznama zadev, če na njegov poziv ne odgovorite v predpisanem roku. Pri tem lahko predvideva, da ne želite nadaljevati postopka. Prav tako lahko zadevo s seznama izbriše po prijateljski poravnavi ali enostranski izjavi.

Zato je pomembno, da Sodišču odgovorite brez nepotrebne odlašanja. Tako si zagotovite, da vas Sodišče ne bo obravnavalo kot pritožnika, ki ne želi nadaljevati postopka, in ne bo izbrisalo vaše pritožbe s seznama zadev ali zaprlo spisa.

➔ ZADEVA SE RAZGLASI ZA NEDOPUSTNO

Če vaša pritožba ne izpolnjuje meril dopustnosti, jo Sodišče razglasi za nedopustno; ta odločitev je dokončna.

2. SODIŠČE O ZADEVI ODLOČI S SODBO

Če Sodišče vaše pritožbe ni razglasilo za nedopustno, lahko po preučitvi ugotovi, da ni prišlo do kršitve Konvencije ali, nasprotno, da vam je bila kršena katera od pravic. Če Sodišče ugotovi kršitev, vam lahko prisodi odškodnino. Vendar pa pod nobenim pogojem ne bo razveljavilo odločbe sodišča na nacionalni ravni.

Če sodbo poda odbor treh sodnikov, je ta dokončna in nanjo se ni mogoče pritožiti. Sodba senata sedmih sodnikov postane dokončna po treh mesecih. V roku teh treh mesecev lahko vi ali vlada tožene države zahtevate, da se zadeva predloži velikemu senatu v ponovno odločanje. Ob tem velja znova opomniti, da Sodišče zahteve za predložitev sprejme le v izjemnih primerih. Sodbe velikega senata so dokončne in nanje se ni mogoče pritožiti.

Ko postane sodba o kršitvi dokončna, Sodišče pošlje spis Odboru ministrov Sveta Evrope, ki je odgovoren za nadzor nad izvrševanjem sodb Sodišča. S tem se postopek pred Sodiščem konča.

Pomembno je torej, da vaša pritožba v trenutku, ko jo predložite Sodišču, izpolnjuje merila dopustnosti. V nasprotnem primeru jo bo moralo zavreči, ne da bi obravnavalo utemeljenost vaših očitkov.

Poleg tega je odločitev Sodišča, da pritožbo razglasi za nedopustno, dokončna. V takem primeru ni mogoča obnova postopka, prav tako pa ne boste mogli vložiti nove pritožbe, ki zadeva isti očitek.

UPORABNE INFORMACIJE

■ ANONIMNOST

Dokumentacija o postopku pred Sodiščem je dostopna javnosti. Če želite ostati anonimni, morate to navesti pri izpolnjevanju pritožbenega obrazca in pojasniti, zakaj ne želite razkriti svoje identitete.

■ PRIJATELJSKA PORAVNAVA

Če Sodišče odloči, da je vaša pritožba dopustna, si bo prizadevalo za dogovor – prijateljsko poravnavo – med vami in vlado tožene države. Če to ni mogoče, bo preučilo vaše očitke in izreklo sodbo.

■ ENOSTRANSKA IZJAVA

Če ponudbo za prijateljsko poravnavo zavrnete, ne da bi odločitev utemeljili, lahko Sodišče vašo pritožbo izbriše s seznama zadev. V tem primeru mora vlada najprej podati izjavo, v kateri prizna, da je prišlo do kršitve Konvencije, ter se zaveže, da vam bo dodelila ustrezno odškodnino.

■ ZAČASNI UKREPI

Začasen ukrep lahko zahtevate le, če ste v neposredni nevarnosti ali če je vaše zdravje resno ogroženo – na primer, če vas nameravajo premestiti v državo, v kateri obstaja tveganje, da vas bodo mučili.

POGOSTA VPRAŠANJA

■ ČE SE PRITOŽIM NA SODIŠČE, ALI TO POMENI, DA MI NI TREBA UPOŠTEVATI DOKONČNE ODLOČBE DOMAČIH SODIŠČ?

Ne, pritožba na Sodišče nima odločilnega učinka. Dokončne odločbe domačih sodišč morate upoštevati kljub vložitvi pritožbe na Sodišče v Strasbourg.

■ MI LAHKO SODIŠČE POMAGA NAJTI ODVETNIKA?

Ne, Sodišče vam ne more pomagati pri iskanju odvetnika. Stopite, na primer, v stik z odvetniško zbornico in jih prosite za seznam njihovih članov.

■ MI LAHKO SODIŠČE POMAGA IZPOLNITI PRITOŽBENI OBRAZEC?

Ne, Sodišče vam ne more pomagati pri izpolnjevanju pritožbenega obrazca. Sodišče mora biti nevtralno v vseh zadevah, ki jih obravnava. Lahko vas le napoti na pritožbeno dokumentacijo, ki jo najdete na internetu in vsebuje vse dokumente ter informacije, potrebne za vložitev pritožbe.

■ ALI OBSTAJA SISTEM ZA PRAVNO POMOČ?

Da. Vendar pravne pomoči ne morete zahtevati od samega začetka postopka, ampak šele ko je o zadevi obveščena vlada v ustrezni državi. Pravna pomoč se ne odobri samodejno vsem, ki jo zahtevajo.

■ ČE SODIŠČE OBIŠČEM OSEBNO, LAHKO ZADEVO RAZLOŽIM NEPOSREDNO ALI NAREDIM KAR KOLI, DA BI JO OBRAVNAVALI PREJ?

Nikakor ne. Postopki pred Sodiščem potekajo v pisni obliki, zato prihod na Sodišče ni smiseln. S tem le izgubljate čas.

■ MI LAHKO SODIŠČE NUDI PRAVNO SVETOVANJE?

Ni naloga Sodišča, da nudi pravno svetovanje o formalnostih in drugih postopkovnih obveznostih, ki jih morate opraviti v svoji državi. Vse v zvezi s postopkom pred Sodiščem v Strasbourgu je podrobno razloženo v dokumentih za obveščanje na spletni strani Sodišča. Sodišče vam ne more povedati, kolikšne možnosti za uspeh ima vaša pritožba. Počakati morate, da Sodišče poda odločitev ali sodbo.

■ LAHKO SODIŠČE UKREPA V DRŽAVI, ZOPER KATERO JE VLOŽENA PRITOŽBA?

Ne. Sodišče v vašem imenu ne bo ukrepalo proti organom, zoper katere ste vložili pritožbo. Vendar pa lahko v izjemnih primerih pozove državne organe, da sprejmejo določene ukrepe ali da z njimi počakajo, dokler Sodišče ne preizkusi zadeve (to večinoma velja za zadeve, ko pritožniku grozi resen poseg v telesno integriteto).

■ JE SODIŠČE ŽE RAZSOJALO O PODOBNIH ZADEVAH?

Sodbe Sodišča so objavljene na njegovi spletni strani. Tako lahko preiščete obstoječe sodbe in preverite, ali je Sodišče že obravnavalo zadeve, podobne vaši.

■ SE LAHKO PRITOŽIM NA ODLOČITEV, ČE JE BILA MOJA PRITOŽBA RAZGLAŠENA ZA NEDOPUSTNO?

Odločitve o nedopustnosti so dokončne in jih ni mogoče izpodbijati. To kaže, kako pomembno je, da se pritožniki prepričajo, da izpolnjujejo merila dopustnosti, preden se pritožijo na Sodišče.

■ KAKO LAHKO PRIDOBIM INFORMACIJE O SVOJI ZADEVI?

Sodišče ne more odgovoriti na vsa prejeta vprašanja o napredku zadev v postopku. Ker so postopki pred Sodiščem pisni, vam bo Sodišče pisalo v različnih stopnjah postopka ali če bo potrebovalo dodatne informacije. Informacije lahko najdete tudi na spletni strani Sodišča (glede posredovanja zadeve vladi, vprašanj strankam, odločitev o dopustnosti in podobno).

Vaša pritožba na ESČP:

Kako vložiti pritožbo
in kako se ta obravnava

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

www.echr.coe.int